

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра адміністративного та фінансового права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету _____ О.С.Яра
_____ 2021 року

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри адміністративного та фінансового права
Протокол № 8 від «13» Гравня 2021 р.
Завідувач кафедри _____ В.І. Курило

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП _____ Право _____
_____ , Панькова Л.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Адміністративне право

Спеціальність: 081 «Право»

Освітня програма Право

Факультет: юридичний

Розробники: д.ю.н., професор Курило В.І., к.ю.н., доцент Головій Л.В.

Київ – 2021

1. Опис навчальної дисципліни «Адміністративне право»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	081 «Право»	
Освітня програма	Право	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	210	
Кількість кредитів ECTS	7	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	-	
Форма контролю	Залік, іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2,3
Семестр	3,4	4,5
Лекційні заняття	60 год.	14 год.
Практичні, семінарські заняття	60 год.	14 год.
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	90 год.	182
Індивідуальні завдання	.	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	2 год.	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета: вивчення основних правових інститутів адміністративного права.

Завдання: сформувати у студентів теоретичні та практичні знання з теорії адміністративного права для використання їх у подальшій професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- понятійно-категоріальний апарат адміністративного права;
- предмет, метод, принципи, суб'єкти адміністративного права;
- інструменти публічного адміністрування;
- інструменти захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування;
- класифікацію публічної служби в Україні, законодавче забезпечення публічної служби;
- види та порядок застосування адміністративних стягнень;
- стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення

вміти:

- визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (ПРН1);
- оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему адміністративного права (ПРН6);
- вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, правильно вживаючи правничу термінологію (ПРН10);
- працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи (ПРН17);
- демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права (ПРН19);
- застосовувати набуті знання з адміністративного права у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (ПРН21); тлумачити і застосовувати норми адміністративного права, самостійно поповнювати і поглиблювати свої знання, аргументовано висловити власну правову позицію з використанням посилань на нормативно-правові акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру державних органів тощо.

Навчальна дисципліна забезпечує формування ряду компетентностей:

- здатність застосовувати знання з адміністративного права у практичних ситуаціях (ЗК2);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК3);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ЗК4);
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з адміністративного права (ЗК7);

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК11);
- здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві (СК1);
- знання і розуміння ретроспективи формування правових інститутів адміністративного права (СК2);
- здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів з адміністративного права (СК7);
- здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (СК12);
- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань з адміністративного права у професійній діяльності (СК13).

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права (4 год.)

Публічне адміністрування як форма реалізації публічної влади. Види публічного адміністрування. Публічний інтерес. Адміністративне право як складова публічного права. Призначення (мета і завдання) адміністративного права. Відносини, що складають предмет адміністративного права. Адміністративне право як галузь, наука та навчальна дисципліна. Відмежування адміністративного права від цивільного права. Система адміністративного України.

Тема 2. Принципи та методи адміністративного права (2 год.)

Поняття та значення принципів адміністративного права. Принцип верховенства права в адміністративному праві. Принципи належного врядування. Принцип забезпечення участі в ухваленні рішень і належного реагування. Принцип відкритості й прозорості. Принцип добросовісності й етичної поведінки. Принципи ефективності, компетентності й спроможності. Принцип інноваційності та відкритості до змін. Принцип сталості та довгострокової орієнтованості. Принципи поваги до прав людини та культурної різноманітності. Принципи забезпечення соціальної згуртованості й підзвітності. Методи адміністративного права

Тема 3. Джерела адміністративного права (2 год.)

Поняття та види джерел адміністративного права. Система джерел адміністративного права. Значення джерел адміністративного права. Національні джерела адміністративного права. Законодавчі акти (нормативно-правові акти) як джерела адміністративного права. Конституція України як основа системи джерел адміністративного права. Закони як джерела адміністративного права. Підзаконні нормативно-правові акти як джерела адміністративного права. Міжнародні джерела адміністративного права. Міжнародні договори як джерела адміністративного права. Юридичні акти Європейського Союзу як джерела адміністративного права в контексті правотворчої діяльності. «М'яке право» у системі джерел адміністративного права. Рішення судових органів у системі джерел адміністративного права. Практика Європейського суду з прав людини як джерело адміністративного права. Рішення Конституційного Суду України в системі джерел адміністративного права. Рішення Верховного Суду в системі джерел адміністративного права. Неформалізовані квазиджерела адміністративного права. Юридична сила формалізованих джерел адміністративного права.

Тема 4. Суб'єкти адміністративного права (4 год.)

Поняття суб'єктів адміністративного права. Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування. Ознаки суб'єкта публічного адміністрування. Групи суб'єктів публічного адміністрування. Повноваження суб'єктів публічного адміністрування. Наділення адміністративними повноваженнями, делегування

адміністративних повноважень. Роль Президента України в системі адміністрування виконавчої влади. Система органів виконавчої влади. Рівні органів виконавчої влади в Україні. Кабінет Міністрів України. Система центральних органів виконавчої влади. Міністерства. Інші центральні органи виконавчої влади. Центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом. Місцеві державні адміністрації. Порядок утворення, реорганізації та ліквідації органів виконавчої влади. Військово-цивільні адміністрації. Суб'єкти місцевого самоврядування.

Тема 5. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права (2 год.)

Місце приватної особи в системі суб'єктів адміністративного права. Види приватних осіб. Громадяни України. Іноземці та особи без громадянства. Фізичні особи-підприємці. Підприємства, установи, організації тощо як суб'єкти адміністративного права. Адміністративна правосуб'єктність приватної особи. Адміністративна правоздатність. Адміністративна дієздатність. Адміністративна деліктоздатність. Загальний та спеціальний адміністративно-правовий статус приватної особи.

Тема 6. Інструменти публічного адміністрування (2 год.)

Поняття інструмента публічного адміністрування. Види інструментів публічного адміністрування. Вибір інструмента публічного адміністрування. Нормативний акт як інструмент публічного адміністрування. Поняття, юридичне значення та ознаки нормативного акта суб'єкта публічного адміністрування. Види нормативних актів. Порядок підготовки та ухвалення. Зміст і значення антикорупційної експертизи. Державна реєстрація нормативного акта. Процедура оприлюднення та набрання чинності нормативним актом. Підстави для визнання нормативного акта протиправним. Зв'язок протиправності з фактом недотримання формальних вимог під час його підготовки та видання акта.

Тема 7. Законність і дисципліна у публічному адмініструванні. Місце і значення контролю і нагляду (2 год.)

Суть і значення законності і дисципліни в публічному адмініструванні, засоби їх забезпечення. Поняття адміністративного (публічного) контролю. Мета та ознаки контролю. Адміністративний нагляд.

Тема 8. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування (2 год.)

Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування. Ухвалення, ознаки адміністративного акта та відмежування від інших актів (документів) суб'єкта публічного адміністрування. Види адміністративних актів. Процедура ухвалення (видання) адміністративних актів. Чинність адміністративного акта. Нікчемність адміністративного акта. Підстави визнання адміністративного акта нікчемним.

Тема 9. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування (2 год.)

Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування. Поняття, юридичне значення та ознаки адміністративного договору. Види адміністративних договорів. Чинність адміністративного договору (умови чинності, припинення чинності). Поняття нікчемності адміністративного договору. Підстави визнання адміністративного договору нікчемним.

Тема 10. План та фактична дія як інструменти публічного адміністрування (2 год.)

Поняття, юридичне значення та ознаки плану як інструменту публічного адміністрування. Сфера застосування та види планів як інструментів адміністративного права. Поняття, юридичне значення та ознаки фактичної дії як інструменту публічного адміністрування. Сфера застосування фактичних дій як інструментів публічного адміністрування. Основні види фактичних дій як інструментів публічного адміністрування Інформування населення. Проведення перевірки моніторингу як інструмент публічного адміністрування. Надання довідок як інструмент публічного адміністрування. Адміністрування реєстрів як інструмент публічного адміністрування.

Тема 11. Адміністративний розсуд (дискреція) у публічному адмініструванні (2 год.)

Поняття, сутність і види адміністративного розсуду. Умови застосування адміністративного розсуду.

Тема 12. Електронне врядування в публічному адмініструванні (2 год.)

Поняття електронного врядування. Елементи електронного врядування. Співвідношення понять «електронне врядування», «електронна держава», «електронна демократія», «електронний парламент», «електронний уряд», «електронний суд».

Тема 13. Адміністративна процедура (4 год.)

Розуміння адміністративної процедури. Поняття та ознаки адміністративної процедури. Види адміністративних процедур. Реєстраційні процедури. Дозвільні процедури. Інспекційні процедури. Процедури щодо притягнення до адміністративної відповідальності. Процедури за заявою особи. Принципи адміністративної процедури. Система принципів адміністративної процедури. Загальні принципи адміністративної процедури. Зміст спеціальних принципів адміністративної процедури. Принцип рівності перед законом. Принцип доступ до інформації. Право на допомогу та представництво. Право бути вислуханим. Ефективність, оперативність (розумні строки). Умотивованість рішення. Ефективний засіб захисту. Учасники адміністративної процедури. Адміністративний орган. Адресат (зокрема заявник). Заінтересовані особи.

Представництво в адміністративній процедурі. Стадії адміністративної процедури. Ініціювання та початок провадження. Підготовка справи до розгляду і вирішення справи. Оформлення адміністративного акта, його доведення до відома адресатів і заінтересованих осіб. Перегляд адміністративного акта.

Тема 14. Адміністративні послуги (4 год.)

Поняття, ознаки та види адміністративних послуг. Відмінність адміністративної послуги від інших видів послуг у публічній сфері. Принципи надання адміністративних послуг. Суб'єкти відносин щодо надання адміністративних послуг. Суб'єкт звернення. Суб'єкт надання адміністративних послуг. Центри надання адміністративних послуг. Адміністратори. Порядок надання адміністративних послуг. Стадії процедури надання адміністративної послуги. Юридичні документи та дії, що супроводжують процедуру надання адміністративних послуг. Плата за надання адміністративних послуг (адміністративний збір). Вимоги до якості надання адміністративних послуг.

Тема 15. Адміністративно-правові режими (2 год.)

Поняття адміністративно-правових режимів. Види адміністративно-правових режимів. Підстави введення адміністративно-правових режимів. Нормативно-правове регулювання адміністративно-правових режимів.

Правовий режим надзвичайного стану. Поняття правового режиму надзвичайного стану. Підстави введення правового режиму надзвичайного стану. Нормативно-правове регулювання правового режиму надзвичайного стану.

Режим зони надзвичайної екологічної ситуації. Поняття правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації. Підстави введення правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації. Нормативно-правове регулювання правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації.

Режим державної таємниці. Поняття правового режиму державної таємниці. Підстави введення правового режиму державної таємниці. Нормативно-правове регулювання правового режиму державної таємниці.

Тема 16. Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування (2 год.)

Інструменти захисту прав, свобод та інтересів приватних осіб у сфері публічного адміністрування. Види інструментів захисту особи та їх співвідношення між собою. Медіація як засіб вирішення адміністративних суперечок. Адміністративне оскарження. Підстави та порядок подання скарги. Предмет адміністративного оскарження. Суб'єкти адміністративного осадження. Процедура розгляду та вирішення справи за скаргою. Можливі наслідки розгляду скарги. Відшкодування шкоди, завданої суб'єктами публічної адміністрації приватним особам. Підстави та процедури, за якими суб'єкт публічного адміністрування відшкодовує шкоду, завдану приватній особі. Способи відшкодування шкоди.

Тема 17. Публічна служба та державна служба (4 год.)

Поняття публічної служби. Класифікація публічної служби в Україні. Законодавче забезпечення публічної служби.

Поняття державної служби в Україні та державних службовців. Інститут державної служби. Нормативне регулювання проходження державної служби в Україні. Принципи державної служби. Права державного службовця. Обов'язки державного службовця. Особливості проходження служби державними службовцями. Класифікація посад державних службовців. Право на державну службу та обмеження щодо вступу на державну службу. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державного службовця. Припинення державної служби.

Поняття службовця в органі місцевого самоврядування. Посади в органах місцевого самоврядування та їх категорії. . Обов'язки та права службовця в органі місцевого самоврядування. Вступ на службу в органі місцевого самоврядування. Проходження служби в органі місцевого самоврядування і службова кар'єра. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність службовця в органі місцевого самоврядування. Матеріальне й соціальне забезпечення службовця в органі місцевого самоврядування. Припинення служби в органі місцевого самоврядування

Тема 18. Адміністративне правопорушення і адміністративна відповідальність (4 год.)

Поняття адміністративного правопорушення (проступку). Ознаки адміністративного правопорушення (проступку). Відмежування адміністративного проступку від кримінального правопорушення. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів юридичної відповідальності. Особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб. Склад адміністративного проступку. Особливості юридичного складу адміністративного правопорушення, зафіксованого в автоматичному режимі адміністративного стягнення. Система й види адміністративних стягнень. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх осіб за вчинення адміністративних проступків. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.

Тема 19. Провадження у справі про адміністративне правопорушення (4 год.)

Стадії провадження у справі про адміністративний проступок. Види проваджень. Спрошене провадження. Складання протоколу в справі про адміністративне правопорушення. Органи та посадові особи, уповноважені складати протокол. Випадки, коли протокол у справі про адміністративне правопорушення не складається. Розгляд справи про адміністративний проступок. Органи та посадові особи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення. Оскарження постанови. Виконання постанови. Докази в справі про адміністративне правопорушення та їх оцінювання. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення. Особи, які беруть участь у провадженні в справі про адміністративне правопорушення.

Тема 20. Публічне адміністрування у адміністративно-політичній сфері (4 год.)

Адміністративно-правове регулювання у сфері оборони. Поняття адміністративно-правового регулювання у сфері оборони. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері оборони. Нормативне забезпечення адміністративно-правового регулювання у сфері оборони. Адміністративно-правове регулювання у сфері національної безпеки. Поняття адміністративно-правового регулювання у сфері національної безпеки. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері національної безпеки. Нормативне забезпечення адміністративно-правового регулювання у сфері національної безпеки. Адміністративно-правове регулювання у сфері внутрішніх справ. Поняття адміністративно-правового регулювання у сфері внутрішніх справ. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері внутрішніх справ. Нормативне забезпечення адміністративно-правового регулювання у сфері внутрішніх справ. Адміністративно-правове регулювання у сфері юстиції. Поняття адміністративно-правового регулювання у сфері юстиції. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері юстиції. Нормативне забезпечення адміністративно-правового регулювання у сфері юстиції. Адміністративно-правове регулювання у сфері закордонних справ. Поняття адміністративно-правового регулювання у сфері закордонних справ. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері закордонних справ. Нормативне забезпечення адміністративно-правового регулювання у сфері закордонних справ.

Тема 21. Публічне адміністрування у соціально-культурній сфері (2 год.)

Загальна характеристика культури як об'єкта адміністративно-правового регулювання. Поняття адміністративно-правового регулювання у сфері культури. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері культури. Нормативне забезпечення адміністративно-правового регулювання у сфері культури. Суб'єкти адміністративно-правового регулювання у сфері культури. Державний контроль і нагляд у сфері культури.

Тема 21. Публічне адміністрування у сфері економіки (2 год.)

Зміст адміністративно-правового регулювання в сфері економіки. Поняття адміністративно-правового регулювання у сфері економіки. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері економіки. Нормативне забезпечення адміністративно-правового регулювання у сфері економіки. Система центральних і місцевих органів управління в сфері економіки, їх компетенція. Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки. Державний контроль і нагляд у сфері економіки.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права	12	4	4			4	9	2	2			5
Тема 2. Принципи та методи адміністративного права	9	2	2			5	5					5
Тема 3. Джерела адміністративного права.	9	2	2			5	5					5
Тема 4. Суб'єкти адміністративного права	13	4	4			5	9	2	2			5
Тема 5. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права	9	2	2			5	7		2			5
Змістовий модуль 2.												
Тема 6. Інструменти публічного адміністрування	9	2	2			5	5					5
Тема 7. Законність і дисципліна у публічному адмініструванні. Місце і значення контролю і нагляду	9	2	2			5	9	2	2			5

Тема 8. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 9. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування	9	2	2			5	9	2	2			5
Тема 10. План та фактична дія як інструменти публічного адміністрування	9	2	2			5	5					5
Тема 11. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні	9	2	2			5	5					5
Тема 12. Електронне врядування в публічному адмініструванні	9	2	2			5	5					5
Тема 13. Адміністративна процедура	13	4	4			5	5					5
Змістовий модуль 3.												
Тема 14. Адміністративні послуги	13	4	4			5	5					5
Тема 15. Адміністративно-правові режими	9	2	2			5	5					5
Тема 16. Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування	9	2	2			5	5					5
Тема 17. Публічна та державна служба	13	4	4			5	14	2	2			10

Змістовий модуль 4.												
Тема 18. Адміністративне правопорушення і адміністративна відповідальність	13	4	4			5	7	2				5
Тема 19. Провадження у справі про адміністративне правопорушення	13	4	4			5	5					5
Тема 20. Публічне адміністрування у адміністративно- політичній сфері	10	4	4			2	4					4
Тема 21. Публічне адміністрування у соціально- культурній сфері	6	2	2			2	4					4
Тема 22. Публічне адміністрування у сфері економіки	6	2	2			2						
ВСЬОГО	210	60	60			90	210	14	14			182

4. Теми семінарських занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права	4
Тема 2. Принципи та методи адміністративного права	2
Тема 3. Джерела адміністративного права.	2
Тема 4. Суб'єкти адміністративного права	4
Тема 5. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права	2
Тема 6. Інструменти публічного адміністрування	2
Тема 7. Законність і дисципліна у публічному адмініструванні. Місце і значення контролю і нагляду	2
Тема 8. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування	2
Тема 9. Адміністративний договір як інструмент публічного	2

адміністрування	
Тема 10. План та фактична дія як інструменти публічного адміністрування	2
Тема 11. Адміністративний розсуд у публічному адмініструванні	2
Тема 12. Електронне врядування в публічному адмініструванні	2
Тема 13. Адміністративна процедура	4
Тема 14. Адміністративні послуги	4
Тема 15. Адміністративно-правові режими	2
Тема 16. Захист приватної особи у сфері публічного адміністрування	2
Тема 17. Публічна та державна служба	4
Тема 18. Адміністративне правопорушення і адміністративна відповідальність	4
Тема 19. Провадження у справі про адміністративне правопорушення	4
Тема 20. Публічне адміністрування у адміністративно-політичній сфері	4
Тема 21. Публічне адміністрування у соціально-культурній сфері	2
Тема 22. Публічне адміністрування у сфері економіки	2
Всього	60

5. Контрольні питання, комплект тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Перелік питань

1. Поняття, предмет і метод адміністративного права. Взаємозв'язок з іншими галузями
2. Принципи адміністративного права
3. Поняття та види джерел адміністративного права
4. Загальна характеристика та класифікація суб'єктів адміністративного права
5. Поняття та система суб'єктів публічного адміністрування
6. Система органів виконавчої влади
7. Суб'єкти місцевого самоврядування
8. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права
9. Адміністративна правосуб'єктність приватної особи
10. Поняття інструмента публічного адміністрування. Види інструментів публічного адміністрування
11. Адміністративний акт як інструмент публічного адміністрування
12. Адміністративний договір як інструмент публічного адміністрування
13. Поняття, види адміністративного розсуду та умови застосування
14. Поняття та ознаки адміністративної процедури. Види адміністративних процедур

15. Реєстраційні процедури
 16. Дозвільні процедури
 17. Інспекційні процедури
 18. Поняття, ознаки та види адміністративних послуг
 19. Суб'єкт надання адміністративних послуг
 20. Центри надання адміністративних послуг
 21. Медіація як засіб вирішення адміністративних суперечок.
 22. Поняття публічної служби. Класифікація публічної служби в Україні.
 23. Правовий статус державного службовця
 24. Проходження державної служби і службова кар'єра
 25. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність державних службовців
 26. Припинення державної служби
 27. Поняття службовця в органі місцевого самоврядування.
- Посади в органах місцевого самоврядування та їх категорії
28. Припинення служби в органі місцевого самоврядування
 29. Поняття та види адміністративно-правових режимів
 30. Правовий режим надзвичайного стану Правовий режим надзвичайного стану. Поняття правового режиму надзвичайного стану. Підстави введення правового режиму надзвичайного стану. Нормативно-правове регулювання правового режиму надзвичайного стану
 31. Режим зони надзвичайної екологічної ситуації. Поняття правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації. Підстави введення правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації. Нормативно-правове регулювання правового режиму зони надзвичайної екологічної ситуації.
 32. Правовий режим воєнного стану
 33. Режим державної таємниці. Поняття правового режиму державної таємниці. Підстави введення правового режиму державної таємниці. Нормативно-правове регулювання правового режиму державної таємниці
 34. Правові основи режиму державного кордону. Митний режим
 35. Підстави введення адміністративно-правових режимів. Нормативно-правове регулювання адміністративно-правових режимів
 36. Поняття та особливості адміністративного правопорушення. Ознаки адміністративного правопорушення.
 37. Юридичний склад адміністративного правопорушення
 38. Поняття, суть та основні риси адміністративної відповідальності
 39. Адміністративна відповідальність громадян України, іноземців та інших суб'єктів
 40. Особливості адміністративної відповідальності посадових осіб.
 41. Адміністративна відповідальність неповнолітніх
 42. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність
 43. Поняття та види адміністративних стягнень
 44. Накладення адміністративного стягнення
 45. Обставини, що обтяжують та пом'якшують адміністративну відповідальність

46. Протокол про адміністративне правопорушення
47. Доставлення порушника
48. Заходи забезпечення провадження у справах про адміністративне правопорушення. Адміністративне затримання, особистий огляд речей, огляд речей і вилучення речей і документів, у тому числі посвідчення водія, тимчасове затримання транспортного засобу, відсторонення водіїв від керування транспортним засобом, річковими та маломірними суднами та огляд на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння, а також щодо перебування під впливом лікарських препаратів, що знижують її увагу та швидкість реакції
49. Особи, які беруть участь у провадженні в справі про адміністративне правопорушення
50. Стадії провадження
51. Розгляд справ про адміністративне правопорушення
52. Постанова у справі про адміністративне правопорушення
53. Оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення
54. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень

Тести для поточного контролю

1. Постанова у справі про адміністративні правопорушення, винесена будь-яким органом виконавчої влади, може бути оскаржена протягом:

1	5 днів
2	10 днів
3	15 днів
4	20 днів
5	25 днів

2. Що є юридичним вираженням категорії «адміністративний розсуд»?

1	Автономні повноваження.
2	Делеговані повноваження.
3	Дискреційні повноваження.
4	Вибіркові повноваження.

3. Які з реквізитів не вказуються у протоколі про адміністративні правопорушення:

1	відомості про особу порушення
2	прізвища, адреси потерпілих і свідків
3	пояснення порушників, ін. осіб
4	рішення, прийняте по даній справі
5	місце та час вчинення правопорушення

4. . Встановіть відповідність

А. Державна	1. це центральний посередницький (між відповідним міністерством і
-------------	---

служба	об'єктами державного управління) орган виконавчої влади, який забезпечує реалізацію державної політики через реалізацію управлінських функцій у сфері використання державного майна та надання адміністративних послуг у відповідній сфері публічного адміністрування
Б. Державне агентство	2. це центральний орган виконавчої влади, який забезпечує реалізацію державної політики через здійснення нагляду (контролю) за дотриманням і виконанням законодавства різними об'єктами публічного управління у відповідній сфері публічного адміністрування
В. Державна інспекція	3. це центральний орган виконавчої влади, який забезпечує реалізацію державної політики через надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам в одній чи декількох сферах публічного адміністрування;

5. Яка форма подання заяви на отримання адміністративної послуги?

1	письмова, усна чи електронна форма;
2	виключно письмова форма;
3	усна форма з її наступним письмовим підтвердженням;
4	електронна петиція чи письмова заява.

6. Справи про адміністративні правопорушення розглядаються за місцем:

1	Вчинення правопорушення
2	Знаходження майна правопорушника
3	Проживання батьків чи близьких родичів
4	Знаходження органу владних повноважень
5	Немає правильної відповіді

7. Справи розглядаються у _____ термін з дня одержання органом або посадовою особою протоколу про адміністративне правопорушення

	5 дн
	7 дн
	10 дн
	15 дн
	18 дн

8. Протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність – це

	(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)
--	---

9. Строк адміністративного арешту обчислюється

1	днями
2	місяцями
3	добами
4	годинами

10. Що розуміється під "зверненнями громадян"?

1	викладені в письмовій або усній формі заяви і скарги;
2	викладені в письмовій формі заяви;

3	викладені в письмовій або усній формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги
4	викладені в письмовій формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги.

11. На який строк може застосовуватись адміністративний арешт?

1	до 3 діб
2	до 15 діб
3	до місяця
4	до 6 місяців

12. До яких з перелічених осіб НЕ може застосовуватися адміністративний арешт?

1.	до жінок, старше 55 років та чоловіків, старше 60 років
2.	до осіб, які мають проблеми зі здоров'ям, що не сумісні із перебуванням у спеціально відведених закладах
3.	до жінок, які мають дітей до дванадцяти років
4.	до осіб, які вчинили адміністративний проступок вперше

13. Доповніть склад адміністративного правопорушення: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єктивна сторона, _____
(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)

14. Як накладається адміністративне стягнення при вчиненні однією особою двох або більше адміністративних правопорушень?

1.	за одне із вчинених правопорушень, а за інше правопорушення – після виконання попереднього, але не пізніше як через 2 місяці
2.	за більш серйозне правопорушення з числа вчинених
3.	максимально допустиме стягнення, передбачене санкцією статті
4.	за кожне правопорушення окремо

15. На який строк застосовується адміністративне стягнення у вигляді позбавлення наданого громадянину права керування транспортними засобами за систематичне порушення порядку користування цим правом?

1.	до року
2.	до 3 років
3.	до 5 років
4.	до 10 років

16. На який строк застосовується адміністративне стягнення у вигляді виправних робіт?

1.	до місяця
2.	до 2 місяців
3.	до 6 місяців
4.	до року

17. На який строк призначається адміністративне стягнення у вигляді громадських робіт?

1.	від двадцяти до шістдесяти годин
2.	від сорока до шістдесяти годин

3. від шістдесяти до ста годин
4. від шістдесяти до ста двадцяти годин

18. На який строк призначається адміністративне стягнення у вигляді суспільно корисних робіт?

1. від шістдесяти до ста двадцяти годин
2. від вісімдесяти до двохсот годин
3. від ста двадцяти до двохсот годин
4. від ста двадцяти до двохсот сорока годин

19. Що розуміють під поняттям «адміністративний акт», в теорії адміністративного права?

1. Правові акти індивідуальної дії.
2. Правові форми.
3. Інструкції.
4. Юридичні факти.

20. Назвіть стадію провадження, суть якої полягає в реалізації адміністративного стягнення, накладеного на правопорушення постановою

1	Розгляд справи про адмінправопорушення і винесення постанови у справі
2	Оскарження або опротестування
3	Виконання постанови про накладення адмінстягнення
4	Порушення справи про адмінправопорушення

21. Назвіть стадію провадження, суть якої полягає у виявленні правопорушення, його розслідуванні і складанні протоколу про адміністративне правопорушення уповноваженою на те особою

1	Розгляд справи про адміністративне правопорушення і винесення постанови у справі
2	Оскарження або опротестування
3	Виконання постанови про накладення адміністративне стягнення
4	Порушення справи про адміністративне правопорушення

22. Назвіть стадію провадження, суть якої полягає у тому, що компетентний орган або посадова особа здійснює остаточне розслідування у справі і дає правову оцінку діям особи, яку вказують протоколі як правопорушника

1	Розгляд справи про адміністративне правопорушення і винесення постанови у справі
2	Оскарження або опротестування
3	Виконання постанови про накладення адміністративне стягнення
4	Порушення справи про адміністративне правопорушення

23. Протокол про адміністративне правопорушення підписують

1	Особа, яка його склала
2	Особа, яка вчинила правопорушення
3	Свідки та потерпілі
4	Всі відповіді правильні

24. Яким поняттям відповідають наведені пояснення:

1.Адміністративна правоздатність	А: здатність суб'єкта адміністративного права своїми діями реалізовувати наданні йому
----------------------------------	---

	права і виконувати покладенні на нього обов'язки.
2.Адміністративна дієздатність	Б: здатність суб'єкта адміністративного права мати права та обов'язки.
3.Адміністративна правосуб'єктність	В:здатність суб'єкта мати й реалізовувати права та виконувати обов'язки, що містяться в нормах адміністративного права.

25. В якому випадку рішення сесії міської ради є джерелом адміністративного права?

1

1. Якщо ним встановлений порядок оренди земельних ділянок, що знаходяться в комунальній власності міста.
2. Якщо ним надається дозвіл суб'єкту підприємницької діяльності.
3. Якщо ним було дано відповідь на звернення громадян.
4. Якщо це рішення - негативна відповідь на електронну петицію.

26. До органів місцевого самоврядування відноситься:

1. Обласні адміністрації
2. Державні інспекції
3. Центральна виборча комісія
4. Сільська рада

27. Що є органами виконавчої влади:

1. Державні інспекції
2. Державні агентства
3. Міністерства
4. Всі відповіді правильні

28. Чим є місцеве самоврядування в Україні?

1. Правом територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України;
2. Формою державного управління на місцевому рівні;
3. Системою місцевих органів виконавчої влади, діяльність яких спрямована на вирішення питань місцевого значення;
4. Механізмом децентралізації державної влади.

29. Яким чином, за загальним правилом, відбуваються громадські роботи?

1. не більш як дві години на день
2. не більш як чотири години на день
3. не більш як шість години на день
4. не більш як вісім годин на день

30. Скільки процентів від заробітку особи відраховується в дохід держави при відбуванні особою виправних робіт?

1. до двадцяти процентів
2. до двадцяти п'яти процентів
3. до тридцяти процентів
4. до сорока процентів

Примірні завдання для іспиту

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС Бакалавр Напрямок підготовки Право	Кафедра Адміністративного та фінансового права 2021-2022 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни Адміністративне право	Затверджую Зав. кафедри _____ (підпис) Курило В.І. (ПБ) _____20__ р.

Екзаменаційні запитання

1. Публічне адміністрування: поняття, види, суб'єкти.
2. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення.

Тестові завдання

1. Постанова у справі про адміністративні правопорушення, винесена будь-яким органом виконавчої влади, може бути оскаржена протягом:

1	5 днів
2	10 днів
3	15 днів
4	20 днів
5	25 днів

2. Яким поняттям відповідають наведені пояснення:

1.Адміністративна правоздатність	А: здатність суб'єкта адміністративного права своїми діями реалізовувати наданні йому права і виконувати покладені на нього обов'язки.
2.Адміністративна дієздатність	Б: здатність суб'єкта адміністративного права мати права та обов'язки.
3.Адміністративна правосуб'єктність	В: здатність суб'єкта мати й реалізовувати права та виконувати обов'язки, що містяться в нормах адміністративного права.

3. Які з реквізитів не вказуються у протоколі про адміністративні правопорушення:

1	відомості про особу порушення
2	прізвища, адреси потерпілих і свідків
3	пояснення порушників, ін. осіб
4	рішення, прийняте по даній справі
5	місце та час вчинення правопорушення

4. Який нормативно-правовий акт детально регламентує питання, пов'язані зі складенням протоколу про адміністративне правопорушення: встановлює осіб, які мають право складати протокол, зміст протоколу, випадки, коли протокол не складається?

	(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)
--	---

5. Стадія розгляду справи про адміністративне правопорушення:

1	Закінчується оголошенням постанови у справі
2	Закінчується в момент підписання протоколу особою, яка його склала, та особою, яка вчинила адміністративне правопорушення
3	Закінчується у момент надсилання протоколу про скоєне адміністративне правопорушення органів або службовій особі, уповноваженій розглядати справу

6. Справи про адміністративні правопорушення розглядаються за місцем:

1	Вчинення правопорушення
2	Знаходження майна правопорушника
3	Проживання батьків чи близьких родичів
4	Знаходження органу владних повноважень
5	Немає правильної відповіді

7. Справи розглядаються у _____ термін з дня одержання органом або посадовою особою протоколу про адміністративне правопорушення

1	5 дн
2	7 дн
3	10 дн
4	15 дн
5	18 дн

8. Протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність – це

	<i>(у бланку відповідей впишіть вірну відповідь)</i>
--	--

9. Який документ не подають державні службовці, які бажають взяти участь у конкурсі, до конкурсної комісії державного органу, в якому проводиться конкурс?

1. копію паспорта громадянина України;
2. копію документа про освіту;
3. медичну довідку про стан здоров'я
4. заповнену особову картку встановленого зразка.

10. Розташуйте стадії юрисдикційного провадження у хронологічній послідовності:

1	Порушення справи про адміністративні правопорушення
2	Виконання постанови постанови про накладання адміністративного стягнення
3	Розгляд справи з винесенням по ній постанови (рішення)

6. Методи навчання

Методи навчання залежно від типу пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, проблемний, частково-пошуковий, пошуковий (дослідний) тощо. Методи навчання за логікою передачі інформації: індуктивний, дедуктивний. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: ділові, ситуативні ігри, дискусії, студентські наукові конференції.

7. Види та форми контролю знань здобувачів вищої освіти

Видами контролю знань здобувачів вищої освіти є поточний контроль, проміжна та підсумкова атестації.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Проміжна атестація проводиться після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля.

Проміжна атестація має визначити рівень знань здобувачів вищої освіти з програмного матеріалу змістового модуля (рейтингова оцінка із змістового модуля), отриманих під час усіх видів занять і самостійної роботи.

Форми та методи проведення проміжної атестації, засвоєння програмного матеріалу змістового модуля розробляються лектором дисципліни і затверджується відповідною кафедрою у вигляді тестування, письмової контрольної роботи тощо.

8. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Шкала оцінювання

Рейтинг здобувача вищої світи, бали	Оцінка національна за результатами складання	
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
01-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$$

9. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни «Адміністративне право України» для студентів ОС "Бакалавр" денної та заочної форм навчання зі спеціальності 081 Право.

10. Рекомендована література Основна

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. – Видання четверте. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Видання друге. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.
3. Галуцько В., Курило В., Короед С. та ін. Адміністративне право України. Т. 1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник. Херсон: Грінь Л. С., 2015. 272 с.
4. Адміністративне право України: Підручник / Т.О. Коломоець (заг.ред.). — К. : Істина, 2009. 475с.
5. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У 2 т – Т. 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова) та ін. – К.: ТОВ Видавництво «Юридична думка», 2007. С. 13-66.
6. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У 2 т. / Відповід. ред. В.Б. Авер'янов: Т.1: Загальна частина. К. : Юридична думка, 2007. 591с. Т.2: Особлива частина. К. : Юридична думка, 2009. 600 с.
7. Скакун О.Ф. Теорія держави і права (Енциклопедичний курс): підручник. 2-е видання, перероблене і доповнене. Харків: Еспада, 2009. С. 462.
8. Мельник Р. Загальне адміністративне право в питаннях і відповідях : навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 308 с.

Додаткова література

1. Берназюк Я. Право на доступ до судового захисту в контексті дотримання строків звернення до суду, практика ЄСПЛ. Національна асоціація адвокатів України. 2019. URL: <https://radako.com.ua/news/pravo-na-dostup-do-sudovogo-zahistu-v-konteksti-dotrimannya-strokov-zvernennya-do-sudupraktika>

2. Бойко І., Зима О., Соловійова О. Адміністративна процедура: конспект лекцій / За заг. ред. І.В. Бойко. Харків: Право, 2017. 132 с.
3. Галуцько В. Публічний інтерес в адміністративному праві. Форум права. 2010. № 4. С. 178-182
4. Горбунова Л. Принцип законності у нормотворчій діяльності органів виконавчої влади : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2008. С. 176.
5. Дзюндзюк В. та ін. Публічне адміністрування в Україні. 2011. URL: <http://economics.studio/derjavne-upravlinnya-munitsipalne/printsip-vidkritosti-prozorosti-78944.html>
6. Коломоєць Т. Адміністративний примус у публічному праві України: теорія, досвід та практика реалізації. Запоріжжя: Поліграф, 2004. С. 12.
7. Мельник Р. Предмет адміністративного права. *Право України*. 2018. URL: https://pravoua.1.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_2018_3/pravo_2018_3_s10/
8. Миколенко О. Публічний і приватний інтерес в адміністративному праві. *Правова держава*. 2016. № 24. С. 100-104.
9. Муза О. Деякі аспекти використання медіації в адміністративному судочинстві України. *Університетські наукові записки*. 2011. № 4. С. 239-244.
10. Пухтецька А. Європейські принципи адміністративного права та їх запровадження у законодавство України : автореф. дис. ... канд. юрид.наук : 12.00.07. Київ, 2009. 18 с.
11. Решота В. В. Застосування джерел адміністративного права України в судочинстві України: автореф. дис. ... д-ра юрид.наук : 12.00.07. Львів, 2018. С. 21-22.
12. Харитонова О., Харитонов Є. Дихотомія «Публічне-приватне» та деякі питання визначення структури національного права. *Університетські наукові записки*. 2005. № 3. С. 6-11.

Нормативно-правові акти

Конституція України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. №30. ст.141.

Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. додаток до № 51. ст.1122

Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 р. № 5203-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 32. ст.409

Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 4 ст.43

Про звернення громадян : Закон України від 02.10.96 р. № 393/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. ст.256

Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 р. № 794-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 13. ст.222

Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. ст.170

Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20-21. ст.190

Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 33. ст.175

Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 38. ст.385

11. Інформаційні ресурси

1. <http://www.kmu.gov.ua>
2. <https://www.pravo.org.ua/>
3. <http://www.president.gov.ua>
4. <http://www.rada.gov.ua>